قارئین سی گزارش اے کہ اس آن لائن اخبار دی ترسیل سوشل میڈیا تے کرُن

hindkowanweekly@gmail.com

لے کے ناں میں سوہنڑے رب دا کراں کلام بیان (القرآن)

WEEKLY HINDKOWAN PESHAWAR

مدیر: محمد نعمان قیوم

مدیرِ منتظم
محمد ضیاء الدین

ہفت روزہ
ہندکووان
پشور

گندھارا ہندکو بورڈ دے تحت چھپڑیں والا پہلا ہندکو ہفت روزہ اخبار

پاکستان دی ہند آریائی زباناں ہندکو، پنجابی، سرائیکی، گوجری، سندھی، پہاڑی تے دیگر زباناں دا اخبار

جلد: 8 | جمعرات 17 جولائی 2025 | شمارہ: 366

ترقی دے حصول اچ محتسب اداریاں دا اہم کردار اے، اعجاز قریشی

محتسب دے ادارے تے اقوام متحدہ دے پائیدار ترقی دے اہداف مشترکہ اصولاں تے مقاصد دی پیروی کردین، وفاقی محتسب

اسلام آباد (ویب ڈیسک) وفاقی محتسب اعجاز احمد قریشی نے کہیا وے کہ پائیدار ترقی دے اہداف دے حصول اچ محتسب دے ادارے کلیدی کردار ادا کردین، اُناں نے کہیا کہ محتسب دے ادارے تے اقوام متحدہ دے پائیدار ترقی دے اہداف مشترکہ اصولاں تے مقاصد دی پیروی کردین جیہڑے باہم مل کے اک عالمی پروگرام دا ایجنڈا تشکیل دیندے ڈُن۔ اوہ وفاقی محتسب سیکرٹریٹ دے تعاون نال ایشیائی امبڈسمین ایسوسی ایشن دے زیر اہتمام ویبی نار دا افتتاح پئے کردے ائے۔ وفاقی محتسب نے کہیا کہ جناں سرکاری اداریاں دے خلاف متواتر شکایات موصول ہوندیاں ڈُن اناں اچ وفاقی محتسب دی معائنہ ٹیماں دے دوریاں نے اہم کردار ادا کیتا وے۔

اسلام آباد، وفاقی محتسب اعجاز احمد قریشی اجلاس سی خطاب پئے کردین

گندھارا ہندکو ادبی اکٹھ دا انٹرنیشنل اجلاس

گندھارا ہندکو بورڈ دے جنرل سیکرٹری محمد ضیاء الدین دا ادبی اجلاساں دے دائرہ کارنوں مزید پھیلانڑیں دا اعلان، ہونڑ پشوری یا ملک سی بارر ہنڑیں والے لکھاری بی ادبی اجلاساں اچ آن لائن (بذریعہ زوم) شرکت کرسُن تے اپڑی تخلیقات بی تنقید وسے پیش کرسک سُن

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو بورڈ دے تحت ہندکو زبان اچ معیاری ادب دی تخلیق تے نوے لکھاریاں نوں میدان اچ لیانڑیں تے اُناں دی حوصلہ افزائی تے پذیرائی دے عزم نال باقاعدہ تے خالصتاً ہندکو دی ادبی تے تنقیدی نشستاں دا آغاز 1997ء اچ ہویا، تے تا حال اے سلسلہ جاری وساری اے جس نُوں علمی وادبی حلقیاں دی طرف سی بھرپور پذیرائی مل دی پئی اے، کیونکہ اِناں اجلاساں اچ فارغ بخاری، رضا ہمدانی، اشرف بخاری، جوہر میر، محسن احسان، خاطر غزنوی، قاسم حسرت، ڈاکٹر ظہور احمد اعوان، غلام رسول گھائل، الٰہی بخش اختر اعوان، طٰہٰ خان، مختار علی نیئر تے ناز سیٹھی جئے نامور لوک وقتاً فوقتاً شرکت کردے رئین اِسی طراں اِناں اجلاساں اچ ہندکو زبان اچ لکھنڑیں والی خواتین لکھاریاں نے بی شرکت کیتی تے آپڑی نگارشات نوں تنقید وسے پیش کیتا۔ جدید دور تے تقاضیاں دے پیش نظر گندھارا ہندکو بورڈ دے جنرل سیکرٹری محمد ضیاء الدین ہونڑاں نے اِناں ادبی اجلاساں دے دائرہ کارنوں مزید پھیلانڑیں دا اعلان کیتا وے۔ تا کہ پشوری یا ملک سی بارر ہنڑیں والے لکھاری بی اناں اجلاساں اچ آن لائن (بذریعہ زوم کال) شرکت کرُن تے اپڑے خیالات دا اظہار کرُن، تے آپڑی تخلیقات بی تنقید وسے پیش کرُن، اِس طراں ہندکو زبان و ادب نوں نہ صرف قومی بلکہ بین الاقوامی سطح تے بی پذیرائی مل سی۔

آن لائن ”گندھارا نیوز“ دے 15 ویں شمارے تے کم جاری

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو بورڈ تے گندھارا ہندکو اکیڈمی دے تحت شائع ہونڑے والے آن لائن انگریزی نیوز لیٹر ”گندھارا نیوز“ دے 14 شمارے کامیابی دے نال منظر عام تے آ چکے ڈُن جناں نُوں علمی وادبی حلقیاں اچ بھرپور پذیرائی حاصل ہوئی اے۔ جدکہ 15 ویں شمارے تے کم دا آغاز کردتا گیا وے تے عنقریب منظر عام تے آ جاسی، یاد رہوے کہ مذکورہ نیوز لیٹر اچ گندھارا ہندکو اکیڈمی دے مختلف پروگراماں، تقریبات تے کارکردگی دے حوالے نال خبراں نُوں انگریزی زبان اچ ترجمہ کرکے تصویراں دے نال تیار کیتا جاندا وے تا کہ نہ صرف علاقائی بلکہ قومی تے بین الاقوامی سطح تے بی گندھارا ہندکو اکیڈمی دی کارکردگی دے حوالے نال لوکاں نُوں آگاہی حاصل ہو سکے۔ اس آن لائن نیوز لیٹر نُوں بذریعہ واٹس ایپ ملک تے بیرون ملک مقیم پشوریاں تے ہندکوواناں نُوں پچوایا جاندا وے جس نُوں بھرپور پذیرائی مل دی پئی اے۔

ہزارے اچ ہندکو زبان دے حوالے نال محمد ضیاء الدین دے ویڈیو کلپ دی پذیرائی

محمد ضیاء الدین ہونڑاں نے عبدالغفور ملک تے سلطان سکون دی محنت دا ذکر کر کے ساڈی معلومات اچ اضافہ کیتا وے، گلزار تبسم

پشور (ہندکووان نیوز) ہزارے نال تعلق رکھڑے والے بزرگ گلزار تبسم نے گندھارا ہندکو بورڈ دے جنرل سیکرٹری محمد ضیاء الدین دے عبدالغفور ملک تے سلطان سکون دے حوالے نال سوشل میڈیا تے وائرل ہونڑیں ولی ویڈیو کلپ تے اپڑا تبصرہ کردے ہوئے کہیا کہ بڑی خوشی دی گہل اے کہ ہزارہ ہندکو زبان دی ترویج واشاعت بچ صف اول دا کردار ادا کر رہیئے، گندھارا ہندکو بورڈ پشاور دی محنت تے کاوش نہ ہوندی تا شاید اے عظیم سرمایہ عوام دے سامڑے نہ آندا، گندھارا ہندکو بورڈ نے اک پلیٹ فارم مہیا کیتا اے تے اس دے ذریعے ہندکو زبان وادب دے میدان بچ کیتا ہویا کم سامڑے آیا وے تے اُمید اے کہ گندھارا دی سرپرستی تے حوصلہ افزائی نال، ہندکووان دیاں صلاحیتاں مزید نکھر کے سامڑے آسُن، جیہڑی اس دے ادب دے ذخیرے بچ اضافے دا رستہ ہموار کرسُن۔ گلزار تبسم نے مزید کہیا کہ اُردو زبان دی ابتداء دی اک کتاب ”اُردو کی ابتداء“ کوئی 38 سال پہلے نظر تو گذری اے جس کو پڑھ کے اے لگدا اے کہ اے ساری ہندکو لکھی ہوئی اے۔ اُس کتاب بچ پانی نُوں پانڑی لکھے دیا اے۔ اسی طراں ہور بی بچ سارے الفاظ اُن، اگر اے کتاب نظر تو گزرے تا اُمید اے بڑی مددگار ثابت ہوسی۔ اُناں نے کہیا کہ محمد ضیاء الدین دا شکریہ ادا کرنا واں کہ اُناں نے اپڑی ویڈیو کلپ اچ ہزارے دی مٹی دی ہندکو زبان دی ترقی بچ ماضی بچ کیتی گئی عبدالغفور ملک تے سلطان سکون دی محنت دا ذکر کیتا وے، جیہڑا میرے جئے عام قاری دی معلومات بچ اک اچھا خوشگوار اضافہ وے۔

عبدالغفور ملک تے سلطان سکون ہزارے دے نامور سپوت

مذکورہ دونوں شخصیات دے حوالے نال محمد ضیاء الدین دا ویڈیو کلپ سوشل میڈیا تے وائرل

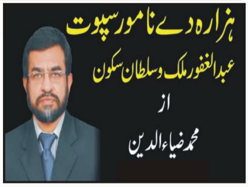

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو بورڈ پشاور دے جنرل سیکرٹری تے گندھارا ہندکو اکیڈمی دے چیف ایگزیکٹیو کمیٹی محمد ضیاء الدین نے سوشل میڈیا تے وائرل اپڑے ویڈیو کلپ اچ ہزارے اچ ہندکو زبان دی ترقی اچ گندھارا ہندکو بورڈ دے کردار تے ہزارے دے نامور سپوتاں عبدالغفور ملک تے سلطان سکون دے حوالے نال کہل کتھ کیتی اے، اُناں نے کہیا وے کہ ساہنے ہندکو تے اپڑی ماں بولی دا اقبال بلند کیتا وے تے نہ صرف پشور بلکہ ہزارے سی تعلق رکھڑیں والے لوکاں دے کم نُوں بی اَگے ودھایا وے۔ اُناں دی ویڈیو کلپ دے حوالے نال مزید تفصیلات اس اخبار دے ادارتی صفحے تے ملاحظہ کیتیاں جاسکدیان۔

ہندکووال بیٹھک دے زیر اہتمام دوئی ہندکو کانفرنس دا انعقاد

خاص مزمان واحد سراج ائے، صدارت نامور شاعر سلطان سکون نے کیتی، پینل ڈسکشن ہوئی، مقالے پیش کیتے گئے، موسیقی تے مشاعرہ بی منعقد ہویا

ہزارہ (خبرنگار) ہندکووال بیٹھک دے زیر اہتمام دوئی ہندکو کانفرنس مانسہرے بچ ہوئی۔ جس بچ شعرا، محقق، تے مصنفین شامل آسے۔ پہلے دور دے خاص مزمان واحد سراج تے صدارت نامور شاعر تے ادیب سلطان سکون کیتی۔ سیدہ حمیرا شہزادی تے سیدہ رخشندہ سرتاج سنڑ مقالے پیش کیتے۔ نظامت ڈاکٹر راحیلہ خورشید کیتی۔ پروفیسر ناصر داؤد، ملک ارشد حسین، فیاض احمد تے میزبان عادل سعید قریشی سنڑ ہندکو زبان تے ادب دی ترقی دے حوالے نال گل کتھ کیتی، دوئے دور بچ ڈاکٹر فرزانہ اقبال، سید مہتاب شاہ، پروفیسر وحید قریشی، قاضی ناصر بختیار، محترمہ رفیعہ ناز تے پروفیسر رستم علی سنڑ پینل ڈسکشن کیتی، ہزارے دے گلوکار شکیل اعوان گیت گائے۔ مشاعرے بچ پروفیسر محمد فرید، رستم نامی تے ہور شاعراں آپڑیں کلام پیش کیتے۔ ریاض ملک خاص طور تے لاہور توں آئے۔ بزم مصنفین دے عظیم ناشاد تے قمر زمان اعوان بی خاص طور تے شامل ہوئے۔ ہندکوواناں سنڑ کانفرنس تے خوشی دا اظہار کیتا تے کانفرنس دے منتظمین نوں مبارک باد دتی۔

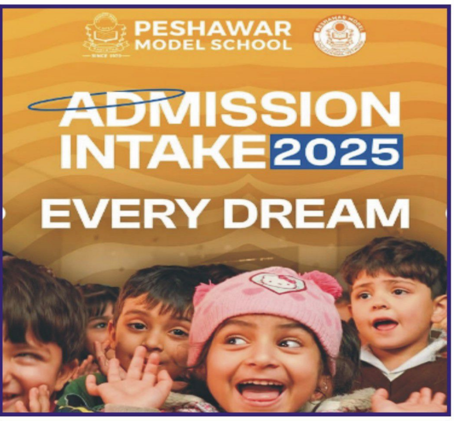
PESHAWAR MODEL SCHOOL
ADMISSION INTAKE 2025
EVERY DREAM

پروفیسر ڈاکٹر
عدنان محمود گل
ایم بی بی ایس، ڈپ کارڈ
ایم ڈی (کارڈیالوجی)
ماہر امراض قلب
نشتر آباد روڈ بالمقابل الخدمت ہسپتال پشاور
091-2217260

CITY UNIVERSITY
OF SCIENCE AND INFORMATION TECHNOLOGY
Times Higher Education Impact Rankings 2024
#1 RANKED UNIVERSITY IN PESHAWAR
Spring 2025
ADMISSIONS OPEN
WEEKEND PROGRAMS OFFERED
FACULTY OF COMPUTING & NUMERICAL SCIENCES
MS-CS (Computer Science)
MS-SE (Software Engineering)
M.Phil Mathematics
FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCES
MBA (For Business Graduates) & (For Non-Business Graduates)
SPECIALIZATION: Finance, HRM, Marketing, Supply chain management, Hospitality and tourism management
M.Phil Economics
MS-MS HRM/Finance/Marketing
FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
M.Phil Urdu 30% SPECIAL SCHOLARSHIP For all Teachers
M.Phil English (Literature/Linguistics)
FACULTY OF HEALTH SCIENCES
MS-HCM (Healthcare Management)
SCHOLARSHIPS AVAILABLE As per university policy
30% ELIGIBILITY: • Ex-Students of Peshawar Model Educational Institutes (PMEI) / Children of Serving Employees of PMEI • Teachers from Public/Private Education Institutions • Employee from Corporate Sector
20% ELIGIBILITY: Ex-Students of Government Schools or Colleges / Retired or serving Government employees and their children
50% SPECIAL SCHOLARSHIP For females only
APPLY NOW: www.cityuniversity.edu.pk
Dalazak Road, Peshawar 091-111-1-CUSIT (28748) 091-2609501-8 0312-9833117 0312-9833114-7 admissions@cusit.edu.pk /cusit peshawar /cusit

کاروباری حضرات سی گزارش

گندھارا ہندکو بورڈ پشور دے تحت تیار ہونڑے والا واحد آن لائن ہفتہ وار ہندکو اخبار ”ہندکووان“ نُوں حکومت پاکستان دی طرف سی باقاعدہ ڈیکلریشن ملی ہوئی اے۔ ”ہندکووان“ اخبار نہ صرف پشور بلکہ اندرون تے بیرون ملک بی بذریعہ واٹس ایپ 2000 سی زیادہ لوکاں نُوں پچوایا جاندا وے۔ اس اخبار اچ نہ صرف گندھارا ہندکو اکیڈمی دی مختلف سرگرمیاں دے حوالے نال خبراں تے تصویراں شامل کیتیاں جاندیان بلکہ سیاسی، سماجی، ادبی تے علاقائی مسئلے تے مسائل دے حوالے نال بی خبراں تے کالماں نُوں اس اخبار دی زینت بنڑایا جاندا وے۔

کاروباری حضرات سی گزارش اے کہ اپڑے کاروبار دی آن لائن تشہیر وسے تے دنیا دے کونے کونے اچ پہنچانڑیں وسے ”ہندکووان“ اخبار اچ اپڑا حصہ پاؤ تے سانُوں اپڑی خبراں تے اشتہارات پچواؤ۔ ”ہندکووان“ اخبار اچ تواڈے اشتہارات انتہائی مناسب قیمت اچ مہینے اچ 4 واری اخبار دے صفحات اچ 4 کلر اچ لگائے جاسُن۔

اپڑی خبراں تے اشتہارات دے حوالے نال مزید تفصیل جانڑنے وسے درج ذیل واٹس ایپ نمبر تے رابطہ کرو تے ہندکووان اخبار دا حصہ بنڑو۔

محمد نعمان قیوم | **0314-9048111**

Fayva
Ostrich COLLECTION
Shop # 423 Near Takhto Masjid Saddar Road Peshawar Cantt
00923469111981

احسان الٰہی جیولرز
آپکا گولڈ بغیر کٹنگ وزن کہ نئی جیولری آرڈر پر تیار کرنے اور نئے اور پرانے زیورات کی خرید وفروخت بھی کی جاتی ہے
محمد مدثر احسان - عبدالمعنم احسان
274 ٹیپو سلطان روڈ گولڈ سنٹر صدر پشاور کینٹ
0333/0321-9111981 - 0330-5270262

ہما
بیوٹی پارلر
صرف لیڈیز کیلئے
فیشل
ویکسنگ
تھریڈنگ
برائیڈل میک اپ
پارٹی میک اپ
کٹنگ
سکن کیئر
سکن پالش
176 گلی نمبر 15 گلبہار نمبر 2 پشاور شہر

پردہ سیمیں

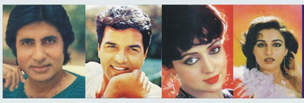

کے جی ایف، چیپٹر 2

کانڑاماں بولی دی شاہ کار فلم تے ہندکو اچ تبصرہ

تحریر: ڈاکٹر محمد عادل

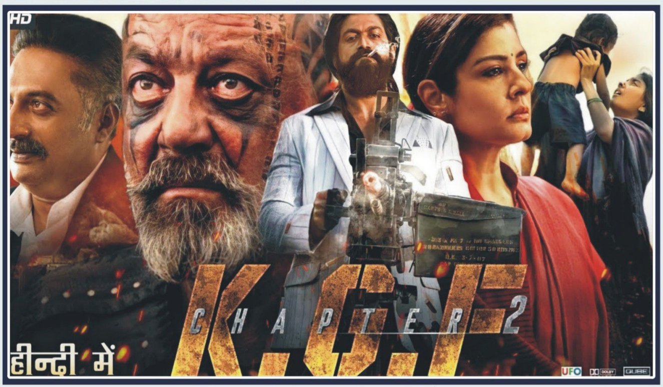

ہک بستی تے کش آدمی نما، خدا بنڑ کے راج کردے پئے ائے۔ اناں نوں آپڑی بندگی وسے غلاماں دی لوڑ ائی۔ اجیئے غلام جہیڑے اناں دی مرضی تے جندڑی ورتاون (جندڑی ورتانڑیں دا مطلب جیندا رینڑا نینگا)۔ اجیئے غلام جناں دیاں ماواں اِناں نوں غلام جنڑن تے او غلام ای مرن۔ اناں نے کدو جاگنڑا، سونڑا، کے کھانڑا پینڑا وے سب کش مالکاں دی مرضی نال۔

غلاماں دے جمنڑیں سی لے کے مرگ تکل سب کش مالکاں دے وسے ہک کھیڈ کولو ودھ کے کش نینگا۔ اے غلام اوسن تے تاں ای اناں دی بادشائی رہ سی۔ اناں حالات اچ خدائی دے دعوے داراں نوں پہنک نی پینڑی چائیدی کے کوئی ماں کسی آزاد نوں جمنڑے ولی اے۔ اناں نوں کدرے علم او گیا تے او ماواں دے پیٹ نوں ای اِناں بچیاں دی گور بنڑا دے سن تے اجئی ماواں نوں نشانِ عبرت بنڑا دتا جاسی۔

فلم ڈائریکٹر: پرشانت نیل

اے کہانڑی اس دنیا تے موسیٰؑ دی پیدائش سی دہرائی جاندی پئی اے۔ فرعون نوں موسی دی آمد ناگوار اے برے او اتے بیٹھا ایا بڑا کارساز اے او فرعون دے سائے اچ ای موسیٰ نوں پروان چڑھاندے۔ انوں عقل، منطق، سیاست دی سُجھ بُجھ دے نال نال جسمانی طاقت دیندے، اس دے ہک مکے دے وار نال ہٹا کٹا پہلوان کھوڑے سی

K.G.F
CHAPTER 2

اداکار یش بطور راکی

ٹھیندے تے وے کدی اٹھ نی سکدا۔ موسیٰؑ نون ہک سلطنت نال ٹکرانڑاں وے اس وسے اس نوں معجزاتی طاقتاں عطا اوندیان۔ ہک غلام قوم اچ جمنڑے سی لے کے ہک قوم دی ازادی تکل موسیؑ زندگی دے کتنے ای موڑاں سی لنگدا جاندا وے۔ اگر تہیان نال ویکھو تے حضرت موسیؑ دی داستان اچ مذہبی سچ تے اے وے ای برے ازے نال نال اے آپڑی جگہ تے ہک شاہ کار ادبی فن پارہ بی اے تے غلامی دے موضوع تے لکھی گئی کہانڑیاں وچ لگ بھگ اسی فی صد اسی کولو مستعاران۔

فلم KGF دی ہانڈی ہی بنیادی طور تے اسی داستانِ موسیٰؑ دی اگ اُتے تہری گئی اے، جتھے مرکزی کردار یعنی راکی حکمران فرعونی طبقے دی نظراں دے سامنڑے پسے ائے، کچلے ائے غلام طبقے وچ جم دے۔ جتھے اس دی محبت دا مرکز اس دی ماں وے جہیڑی کہ فرعونی ظلم اچ پسی ائی، ظلم وجبر دی غلاظت نال پہری آئی جندڑی تے لنگا دی پئی اے برے کدرے نہ کدرے اس دے اندر اس غلامی دے خلاف اگ لپٹاں ماردی پئی اے۔ اے اگ اس دے پتر دے دل اچ شعلہ بنڑ کے پہڑک دی اے تے اس اگ دی لپٹاں پتر نوں ساڑ بال کے کندن بنڑا دیندیان۔

آپڑی طاقت، سجھ بجھ نال راکی کے جی ایف حاصل کر دے۔ اس تے حکمرانی کر دے۔ آپڑی حکمرانی قائم رکھنڑے وسے او سیاست کولو بی کم لیندے، بیرونی طاقتاں نال تعلقات استوار کر دے۔ او فرعونی، سرمایہ دار سماج سی لوکاں نوں ازاد کر دے۔ اناں نوں مدتاں بعد کھانڑے وسے اچھا ملدے۔ اناں اچ عزتِ نفس دا احساس پیدا اوندے تے فر او آپڑے کولو بوت طاقت ور نال لڑ جاندین، مار دیندین، مرجاندین۔

سوال اے وے کہ فر اس کہانڑی اچ نواں کے وے؟ فلم دی کہانڑی اچ کش نواں نینگا، اگنی پتھ او وے یا باہو بلی؛ بہتیریاں فلماں اس موضوع تے بنڑیاں ایان۔ نویں شے اس کہانڑی نوں سنڑانڑیں دا انداز اے تے اس انداز دی وجہ کر کے اسی کے جی ایف نوں انڈین فلم میکنگ اچ انقلابی تبدیلی قرار دینڑے تے مجبور آں۔

نویں شے اس کہانڑی دا پیچ در پیچ سیکڑاں سیکوینسز نال ورتایا ایا حریان دریان کر دینڑے ولا سکرین پلے وے۔ بوت ای مشکل طریقے نال ترتیب دتا ایا منظرنامہ (سکرین پلے)، جس نوں تنقید نگار دی نظر نال ویکھو تے احساس اوندے کہ جتنی پیچیدگی نال سکرین پلے ترتیب دتا گیا وے اس کولو زیادہ مشکل اس دی تدوین (ایڈیٹنگ) رئی اوسی۔

IN THEATERS
14TH APRIL 2022
WORLDWIDE
ROCKING STAR YASH
K.G.F
CHAPTER 2
VIJAY KIRAGANDUR
PRASHANTH NEEL

ہک ای سین ہک پاسے ہک بندہ سنڑاندا پیا وے، دوے پاسے او سین دکھایا جاندا پیا وے تے ترئیے پاسے اس دے ری ایکشن سینز بی چل دے پئین۔ اے فلم، فلم میکنگ دے لحاظ نال انڈین سنیما دے وسے ہک نواں تجربہ وے جہیڑا بوت کامیاب رہیا وے۔

ہک سادہ جئی کہانڑی نوں جسراں پر پیچ بنڑایا گیا وے اس وسے فلم دے رائٹر / ڈائریکٹر پرشانت نیل مبارک باد دے مستحق ان اسی طرح فلم دے تدوین نگار اُجوال کلکرنی دی تعریف نہ کرنا بی زیادتی اوسی۔

فلم لاوڈ تے پرتشدد اے، کہانڑی اچ جا بہ جا زبردست قسم دے ایکشن سینز ان۔ گن فائٹ او وے یا دست بہ دست لڑائی؛ سارے ای منظراں تے پہرپور محنت کیتی گئی اے۔ اس فلم دا بجا طور تے آپڑی فلم بندی تے ایکشن مناظر دے لحاظ نال دنیا دی کسی بی انڈسٹری دی فلماں نال موازنہ کیتا جاسکدے۔

فلم اچ راکی یعنی اداکار یش دے تقریباً ہر سیکوینس اچ اینٹری اسراں فلم بند کیتی گئی اے جسراں کہ اے ای سین اس دا اِنٹرو وے۔ سنجے دت نوں بطور ادھیرا ویکھ کے وریاں پرانڑی فلم انگریزی فلم سائی بورگ دا ولن یاد آندے۔ ادھیرا دے مضبوط تے طاقت ور کردار وسے سنجے دت ای سج دے ائے تے اناں نے اپڑے ایکٹ نال فلم اچ خُب رونق لگائی اے۔ روینہ ٹنڈن ہنڑ اس عمر نوں پونچ چکی اے کہ او ہنڑ اجیئے کرداراں اچ جچ دی اے، اناں نے بی اچھا کم کیتے۔

آئی ایم ڈی بی تے 8.4 دی ریٹنگ لینڑے ولی اس فلم دے ہک ہک سین اچ پروڈکشن، ایڈیٹنگ، ڈائیلاگز/مکالمیاں، ایکٹنگ ہر شعبے تے محنت نظر آندی اے تے سو کروڑ دے سرمائے نال بنڑی اے کانڑا انڈسٹری دی فلم اگر بارہ سو کروڑ کما چکی اے تے اے اس دے بنڑانڑے ولیاں دی محنت دا ثمر اے۔ کانڑا ہندوستان اچ بولی جانڑے ولی ہک علاقائی بولی اے جسنوں بولنڑیں تے سمجھنڑے ولیاں دی تعداد مشکل نال 5 کروڑ بی اچ بی نینگی برے ہک اچھی فلم نے اس زبان نوں دنیا پہر اچ روشناس کروا دتے تے اس فلم دے بنڑانڑے ولیاں نے آپڑی ماں بولی دا حق ادا کیتے۔

فرعون نوں موسی دی آمد ناگوار اے برے او اتے بیٹھا ایا بڑا کارساز اے او فرعون دے سائے اچ ای موسی نوں پروان چڑھاندے۔

کے جی ایف فلم دی ہانڈی بی بنیادی طور تے اسی داستانِ موسی دی اگ اتے تہری گئی جتھے مرکزی کردار یعنی راکی حکمران فرعونی طبقے دی نظراں دے سامنڑے پسے ائے، کچلے ائے غلام طبقے وچ جم دے

کانڑا ہندوستان اچ بولی جانڑے ولی ہک علاقائی بولی اے جسنوں بولنڑیں تے سمجھنڑے ولیاں دی تعداد مشکل نال 5 کروڑ بی اچ بی نینگی برے ہک اچھی فلم نے اس زبان نوں دنیا پہر اچ روشناس کروادتے تے اس فلم دے بنڑانڑے ولیاں نے آپڑی ماں بولی داحق ادا کیتے۔

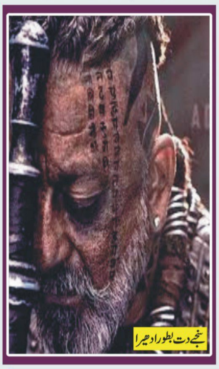

سنجے دت بطور ادھیرا

گوشہ ادب

گنجینۂ سائیں چو منتخب حرفیاں

ب۔ باغ تے وقت بہار دا نئیں
باغبان دے دل وچ اُداسیاں نیں

اتھے بلبلاں بیٹھدیاں دیکھیاں نیں
پر کجھ آندیاں نظر ہراسیاں نیں

مکھی شہد دی کفِ افسوس مَلدی
کہندی شہد بن لباں پیاساں نیں

سائیاں حُسن فروش حسین اکثر
نہ رہے حسن تے لیندے اباسیاں نیں

ب۔ باغ اندر راتی کوئی جاندا
کوئی صبح ویلے جاندا سیر واسے

آپڑے من نوں اس دا فخر کیہہ وے
ہووے موج بہار جیڑی غیر واسے

اُس خیر خیرات سی موت چنگی
جھولی اڈڑیں پوے جس خیر واسے

سائیاں آدم اشرفِ مخلوق ہویا
تے رد ہویا ابلیس بس دیر واسے

ب۔ باغ سی بلبل نہ کدی جاندے
ہوندا خوف جے باغ دے مالیاں نوں

باغبان دا ایہہ دستور نئیں اے
چمنڑاں گلاں نوں تے ضرباں ڈالیاں نوں

مہر و ماہ نوں مہوشاں مات کیتا
عطر مل کے تے زلفاں کالیاں نوں

سائیاں عالی جناب سی خیر لے گئے
جناں پایا سی خیر سوالیاں نوں

سعید پارس دی کتاب ''پھُل خیالاں دے'' چو منتخب نظم

ہندکو دی تہرتی

ہندکو دی تہرتی دے اُتے امن دا بوٹا رایا
اس بوٹے نوں سانے مل کے پیار دا پانڑی لایا
نفرت دے نل باغ پھلدے دیرا اے کس نال پانڑا
جو کجھ کرنے اج ای کرنے کل کوئی ویکھ نہ پایا
سوہنڑے رب نے اس تہرتی نوں پھُلاں نال سجایا
خالی اتھو کوئی نی گیا اپڑے کہ پرایا
اُچے سچے شاعر تے فنکار ازا سرمایہ
اس تہرتی دے لوکاں نے وے اُچا ڈاڈا نام کمایا
آنڑے ولی نسلاں ہندکو نوں پھلدیاں ویکھن
ازا بیں وڈیاں نے آپڑے ہتھاں دے نل رایا
آؤ رل مل چلیں اس حق سچ دیاں راہواں
جناں راہواں تے سایہ وے جس دا نینگا سایہ
پارس رنگ ہندکو دے سارے ڈیرے یا ہزارہ
سارے ساڈے دل وچ سدے پیار اناں نل پایا

نعت رسول مقبولؐ

ساحر مصطفائی

خدا مدینے لجاوے بس اے تمنا وے
نبیؐ دے در تے بلاوے بس اے تمنا وے
درِ حبیب دی مٹی دے وچ میں رَل جاواں
کوئی نہ لبھ کے لیاوے بس اے تمنا وے
نبیؐ دے قدماں نوں چُماوے جڑی تہری نے
دل اُتھے جا کے نہ آوے بس اے تمنا وے
میری زبان میرا دل تے میرا ہر ہک انگ
اُسی دی نعت سنڑاوے بس اے تمنا وے
بلاوے روضے تے ساحر نوں بی کدی مولا
خدا او دن بی دکھاوے بس اے تمنا وے

احمد ندیم اعوان دی کتاب ''غزلاں نظماں تیرے نام'' چو منتخب غزل

چن جیا متھا بل بل کر دا
دل بے چارہ تل تل کر دا

وعدہ کر کے جاندا اے کل دا
کل آوے وت کل کل کر دا

پورے سورے چپ چپیتے
او کہڑا چھل چھل کر دا

خیال کسی دا کونڑ اے رکھدا
جس نوں ویکھو چل ول کر دا

سامنڑیں پیار جتاندا اے پچھو
ویر ساڈے نل پل پل کر دا

ندیم تیرے تے جادو ٹونڑاں
زُلف دا اُس دی وَل وَل کر دا

نذیر بھٹی صیب کی کتاب ''رنگ کہانڑیاں دے'' سی منتخب ہندکو ڈرامہ

''خیر مبارخ''

پشور ٹیلی وژن سنٹر

پروڈیوسر: نسیم جان

فارسی دی مہتل اے...... ''غم نہ داری۔ بز بخر'' اس دا مطلب اے اگر کوئی غم نہ ہووی تا بکری خرید لے۔ تے ہندکو اچ بی ہک مہتل اے کہ ''بکری دی لٹھ......کھا گئی سٹھ......تے وت اوئی پٹھ دی پٹھ''۔ یعنی اگر ہزار روپے دی بکری نوں دس ہزار روپے کھوا دو۔ تا اس دی قیمت اوئی ہزار روپے ای رہندیئے۔ منے اناں ای متلاں دے حوالے نل ایہہ ہندکو کامیڈی ڈرامہ لکھا آیا۔ ہوسکدائے تہوانے دیکھا بی ہووے۔ اس دی کہانڑی اسراں آئی۔

ایوب ہک غریب آدمی اے۔ اس دی بیوی کسے دے کہار مہمان جاندی تے اس کہار دے ویڑے وچ ہک بکری بنی ہوئی دیکھدیئے۔ جس نے کہ سارے ویڑے وچ گند پایا ہونداے۔ ایوب دی بیوی واپس آ کے ایوب نوں کیندیئے۔ رضیہ دے کہار وچ ہک سونڑی بکری آئی۔ جیہڑی اچھلدی کدھ دی آئی تے کدی دو پیراں تے کھلو جاندی۔ سارے کہار وچ اس دی وجہ نل رونق آئی۔ میرا بی دل چاہنداا اے کہ اسی بی ہک بکری پال لئی ایں۔ تو جا۔ تے ہک بکری خرید لیا۔ ایوب کیندائے دفع کر بکری نوں۔ کُکڑیاں نے تھوڑا گند پایا ہویا ئے کہ بکری بی لے آواں۔ بیوی کیندیئے کہ میں رضیہ نوں کہہ آئیاں کہ اسی بی بکری رکھسی ایں تے تنے بکری نہ آندی تا میں رضیہ دے اگے کچی ہوجاساں۔ میاں بیوی دے درمیان تکرار ہوندائے۔ بیوی کہہ دیندیئے کہ اگر تنے بکری نہ آندی تا میں ماں دے کہار چلی جاساں۔ ایہہ سنڑ کے ایوب ڈر جاندائے تے جا کے بکری خرید لیاندا اے۔

ایوب دی بیوی بکری دیکھ کے خوشیاں مناندیئے۔ اس نوں ہر مل تخاندیئے تا کہ اس نوں نظر نہ لگ جاوے۔ نہوا کے ویڑے وچ بندھ دیندیئے تے چھیتی جا کے ہک ہک رشتے دار دے کہار فون کر کے کیندیئے سانے بکری رکھ لتی اے۔

ایہہ سنڑ کے ایوب دی بیوی دے سارے رشتے دار اس نوں مبارخی دینڑیں آنڑیں لگدین تے ایوب دی بیوی دے گلے مل کے تے اس دا منہ سر چمکے اس نوں بکری دی مبارخی دیندین۔ او ایوب نوں کیندیئے لوک پئے منوں مبارخی دینڑیں آندین۔ شابہ جاتے اناں واسے شے وست لیکے آ۔ ایوب دوڑ دا جاندائے تے بہت ساریاں شیواں لے آندائے۔ اس دی بیوی بووے وچ اس سی شیواں لیکے کیندیئے شابہ دوڑ کے جا۔ ہور مہمان آ گئین۔ ایوب آ جا کے تھک جاندائے تے بیوی ایوئی کیندیئے شابہ دوڑ ہور مہمان آ گئین تے ایوب دی خرچ کر کر کے بیج نکل جاندیئے۔

او جتنے پیسیاں دی بکری خرید دائے۔ اس سی چار جھے زیادہ پیسے میز مانداریاں تے خرچ ہوجاندین۔ چار دن بعد بکری گم جاندیئے تے ایوب دی بیوی اس دے رونڑاں تہونڑاں پا دیندیئے تے روندی ہوئی اپڑے سارے خیشاں نوں فون کر کے کہہ دیندیئے کہ ساڈی بکری گم گئی اے۔ ایہہ سنڑ دے ای سارے خیش افسوس کرنے دوڑی آندین تے مزماناں دی خاطر توضع واسے ایوب نوں شیواں لیانڑیں واسے بزار دے پھیرے پانڑیں پے جاندین تے پہلے سی زیادہ پیسے مزمانداریاں تے خرچ ہوجاندین تے ایوب آپڑا سر پکڑ کے بیٹھ جاندائے۔

اگلے دن ہک بندہ اس دا بووا کھڑکا کے تے ایوب نوں کیندائے۔ میں تیری بکری لب لیایا واں۔ ایوب بکری ول تکدائے تے سوچدائے کہ ہونڑ بکری دے لبے جانڑیں دیاں مبارخیاں شروع ہوجاسن تے میرا پٹھہ بے جاسی۔ ایوب اس بندے نوں کیندائے ایہہ میری بکری نینگی او آدمی کیندائے تیری ای اے لالے ایوب! تا ایوب کیندائے۔ اگر ایہہ میری اے تا جا تیری ہوگئی۔

گندھارا ہندکو ادبی اکٹھ انٹرنیشنل اجلاس

ایہہ 1997ء دی گہل اے کہ جدو گندھارا ہندکو بورڈ دے تحت نہ صرف ہندکو زبان اچ معیاری ادب دی تخلیق بلکہ نوے لکھاریاں نوں میدان اچ لے کے تے اُناں دی حوصلہ افزائی تے پذیرائی دے عزم نال باقاعدہ تے خالصتاً ہندکو دی ادبی تے تنقیدی نشستاں دا آغاز ہوندے، تے گندھارا ہندکو بورڈ دی اِس کاوش نوں پشور دے علمی تے ادبی حلقے آں اچ کافی سراہیا بی جاندے تے اِناں اجلاساں اچ فارغ بخاری، رضا ہمدانی، اشرف بخاری، جوہر میر، محسن احسان، خاطر غزنوی، قاسم حسرت، ڈاکٹر ظہور احمد اعوان، غلام رسول گھائل، الٰہی بخش اختر اعوان، طٰہٰ خان، مختار علی نیئر تے ناز سیٹھی جیسے نامور لوک وقتاً فوقتاً شرکت بی کردے رئین۔ اِسی طراں کجھ عرصہ بعد اِناں اجلاساں اچ ہندکو زبان اچ لکھنڑیں والی خواتین لکھاریاں نے بی شرکت کیتی تے آپڑی نگارشات نوں تنقید وسے پیش کیتا۔ اِناں اجلاساں دا فیدہ ایہہ ہویا کہ ادب دی نظم تے نثر اچ مختلف اصناف یعنی انشائیے، افسانے، ناول، غزل، نظم، ہائیکو، حرفی، ماہیئے تے چار بیتے اچ نوے نوے موضوعات تے لکھاریاں نے لکھنڑاں شروع کیتا تے نال ای نال ہندکو ادب اچ تنقید نگاری دا بی باقاعدہ آغاز ہو گیا۔ ہونڑ جدو اِس موقع تے کہ گندھارا ہندکو بورڈ دے تحت 1823 اکٹھاں تے 685 ادبی اجلاس ہو چکے وُن بورڈ دے جنرل سیکریٹری محمد ضیاء الدین ہونڑاں نے ایہہ اعلان کیتا وے کہ جدید ٹیکنالوجی سی استفادہ کردے ہوئے اِناں ادبی اجلاساں دے دائرہ کار نوں مزید پھیلایا جاسی یعنی ہندکو زبان وادب دے نال دلچسپی رکھنڑے والے اوہ لوک یا لکھاری جیہڑے اِس وخت پشور سی یا ملک سی باہر اُن برے اُناں دی خواہش اے کہ اوہ بی اِناں اجلاساں شرکت کرُن تا ایسے بندے آن لائن یعنی بذریعہ زوم ساڈے نال شریک ہوسُن تے آپڑی تخلیقات بی تنقید وسے پیش کرسُن تے اِس طراں ہندکو زبان وادب نوں نہ صرف قومی بلکہ بین الاقوامی سطح تے بی پذیرائی مل سی۔

کسان تے ملخی معیشت

اساں دے ملخ بچ ڈوگیاں (کھیت) بچ کم کرنا والیاں نوں کدی بی اہمیت نہی دتی گئی، نہ ای انہاں دے مسائل نوں مجھڑاں دی کوشش کیتی گئی اے۔ حالانکہ ایہہ کسان ای اے جس دی وجہ نال ملخ دی معیشت دا پہیہ ٹردے۔ مختلف شعبیاں دے کارکن پریشان ہوندے ہن تے احتجاج، ہڑتال کردے ہن ورے کسان بے چارہ تے اس قابل بی نہی کہ احتجاج کرسکے۔ دراصل زمیناں دے مالکان تے بڑے لوک ہوندے ہن انہاں نوں ہر شے تیار ملدی اے ورے ہک عام کسان جھڑا کہ انہاں دی زمیناں تے کم کردے بڑا ای مجبور ہوندے۔ کھٹ مدنی دی وجہ نال اوہ ہمیشہ بڑے زمیندار دا مقروض رہندے۔ کسی بی حکومت سنڑ ہک عام کسان دی اہمیت دے غور ای نہی کیتا۔ حکومت اگر ملخی معیشت نوں مضبوط دیکھڑاں چاہندی اے تے اس نوں کسان دے مسائل تے غور کرنا چاہی دے۔ اج اگر کسان زمیناں تے کم کرنا چھوڑ دیوے تے بڈے زمیندار خود زمیناں بچ کم نہی کرسکدے کیونکہ انہاں نوں تے تیار ملدی اے ۔۔اس صورتحال بچ جھڑا بحران پیدا ہوسی اس تے قابو بانڑاں حکومت دے وس دی گل نہی ۔ حکومت کول زرعی حوالے نال کوئی پالیسی نہیں اور پالیسی بڑانڑاں والیاں نوں کسان دے مسائل دا علم ای نہی ۔زراعت کھیتاں بچ ہوندی اے تے زرعی پالیسی بڑانڑاں والے ائیر کنڈیشنڈ کمریاں بچ بیٹھ کے زرعی پالیسی بڑاندے ہن ۔اس صورت بچ زرعی پالیسی کس طراں چنگی بنڑ سکدی اے۔ مکو یاد اے کہ 1980 دی دہائی بچ ہک واری جدوں ضیاالحق مرحوم دا دور آسا تے پاکستان دے کساناں تے زمینداراں دا ہک نمائندہ اجلاس راولپنڈی بچ ہویا جس بچ پورے پاکستان توں نمائندے شامل ہوئے اسے ۔میں خود بی اس اجلاس بچ شامل آساں ۔اس موقعے تے پنجاب دی نمائندگی کرنا والی بیگم حسین علی احمد سنڑ آخیا کہ حکومت اساں تے زرعی ٹیکس لاندی اے حالانکہ اساں تے پہلے ای مچ سارے ٹیکس لگے دے ہن ۔۔اگر حکومت ہور زرعی ٹیکس لاندی اے تے فیر اسی آپڑیں زمیناں تے کنڑک، گنا، کپاس وغیرہ اتنی لاساں جھڑی کہ اساں دی ذاتی ضرورت ہوسی، باقی زمیناں بنجر چھوڑ دیساں ۔فیر دیکھساں کہ حکومت فلور مل، شوگرمل، ٹیکسٹائل مل وغیرہ کس طراں چلاندی اے ۔اس دھمکی توں فوری بعد ضیاالحق سنڑ نمائندیاں نوں بلا کے گل کتھ کیتی تے زرعی ٹیکس دا فیصلہ واپس کیتا ۔ ایہہ زرعی طبقے دی کامیابی آسی ۔ ہونڑ فیر اس طراں دے حالات پیدا ہو گئے ہن، کسان پریشان اے، اگر کسان زمیناں چھوڑ کے شہراں دے پاسے جلنا لگے تے فیر بحران پیدا ہوسی ۔اس واسطے اس طراں دے بحران توں پہلے ای کسان دے مسائل حل کیتے جاون۔

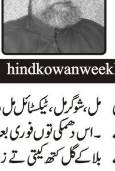

اختر شماریاں

محمد اختر نعیم

hindkowanweekly@gmail.com

محترم کالم نگاراں دی رائے نال
ادارے دا متفق ہونڑاں
ضروری نینگا

عبدالغفور ملک تے سلطان سکون ہزارے دے نامور سپوت

ہزارہ ڈویژن ساڈے خیبر پختونخوا دا اہم ڈویژن اے، اے اس لحاظ نال بی اہم اے کہ اتھے پی ایم اے (پاکستان ملٹری اکیڈمی) کا کول بی واقع وے۔ اس دے علاوہ اے اک سرد مقام اے، اتھے برفپوش وادیاں ، پہاڑ، جنگلات بی موجود اُن، اس ڈویژن اُچ تعلیم دے حوالے نال بی ہمہ گیر ترقی مل دی اے۔ ساڈے اس ڈویژن دی ثقافت دا اک اہم حوالہ اتھو دی ہندکو زبان بی اے۔ اے زبان ہزارے دے طول وعرض اُچ بولی جاندی اے تے اس زبان دی اے بی خوبصورتی اے کہ اس دے کئی لہجے ہزارے دے وچ بذات خود موجود اُن جیہڑے اک دوسرے سی مختلف بی اُن تے منفرد بی اُن۔ ہزارے دی ثقافت، اتھو دی تہذیب، اتھو دے تمدن، اتھو دی تاریخ اُچ ہندکو اک اہم حوالہ وے۔ اس عام حوالے دے دو پہلوؤن، اک تا اے کہ اے زبان کہاراں اچ بولی جاندی اے تے دوسرا حوالہ اے کہ اس دی تحریر اُچ کتنا کم ہویا وے۔ ہزارے دے علاوہ ہندکو زبان پشور، کوہاٹ، اکوڑہ، نوشہرہ، صوابی، پنجاب دے کئی علاقیاں دے وچ بولی جاندی اے، اس دے علاوہ اے ڈی آئی خان دے علاقیاں اچ بی ہندکو تے سرائیکی دے حوالے نال پچھانڑ رکھ دی اے۔ گندھارا ہندکو بورڈ پشاور نے جدو ہندکو دی ترویج وترقی وسے کم دا آغاز کیتا تے اُس وخت سانوں اے مسئلہ درپیش ہویا کہ کہ جدو اُسی کہنے آں کہ ہندکو زبان تے ساڈے اس موقف تے مخالف بیانیہ ولے اے کہندے ائے کہ اے تا ہندکو زبان نینگی اے تا ہندکو بولی اے، زبان تا اوہ ہوندی اے جس دی آپڑی کوئی گرائمر ہووے تے جس دی آپڑی کوئی لغت ہووے۔ لغت دے حوالے نال جدو گل آئی تے سانے تلاش کیتی کہ اس اُچ ساڈے کس ریسرچر یا لکھاری نے کم کیتا وے۔ جس سی بعد سانوں پتہ لگا کہ ایبٹ آباد ہزارے نال تعلق رکھڑیں ولے جناب سلطان سکون صاحب نے لغت مرتب کیتی ہوئی اے، اے میں توانوں تقریباً بیس سال پُرانڑی گل پیا کرنا واں۔ اس سی بعد میں نے ڈاکٹر صلاح الدین مرحوم صیب نے اُناں نال رابطہ کیتا تے اُناں دے کہار گئے فیر اُناں نے سانوں آپڑا کم بتایا تے سانے اُناں نال تحریری معاہدہ کرلتا۔ اُناں نے کہیا کہ اس لغت تے منے بوت کم کیتا وے، تے تسی منوں اس دی کوئی ادائیگی بی کرسو تے ساڈے کولو اُس وخت جتنا بی ممکن ہوسکا ایا سانے ایڈوانس دے طور تے اُناں نوں ادائیگی بی کیتی۔ جس وخت سانے اُناں سی اوہ کم وصول کیتا تے گندھارا ہندکو بورڈ کول کوئی سرکاری فنڈز وغیرہ نی ائے تے گندھارا ہندکو بورڈ پشاور آپڑے چندے آں تے اے سارا کم پے کردے ائے تے سلطان سکون صیب دی لغت بی آپڑی مدد آپ دے تحت چھاپی۔ اس لغت دی سانے تقریب رہنمائی بی کروائی، پبلسٹی بی دتی ۔تقریب اُچ شرکت وسے ایبٹ آبادسی سلطان سکون صیب نوں بی خاص طور تے بلایا ایا۔ اے ہندکو زبان دی پہلی لغت ائی جیہڑی گندھارا ہندکو بورڈ نے اج سی بیس سال پہلے چھاپی ائی۔ اس سی بعد گندھارا ہندکو بورڈ نوں اک دوسرا مرحلہ درپیش ہویا۔ گندھارا ہندکو بورڈ دے بانی سرپرست اعلیٰ مولوی جی صیب ہونڑاں ائے۔ مولوی امیر شاہ قادری گیلانی مرحوم دی سرپرستی اچ اک اجلاس ہویا جس اُچ اُناں نے کہیا کہ قرآن پاک دا ترجمہ ساڈی ہندکو زبان اُچ ہووے۔ اے سنڑ کے منے تے ڈاکٹر عدنان گل صیب نے آپڑے نال ارادہ کرلتا کہ اُسی ہونڑ قرآن پاک دا ہندکو ترجمہ چھاپ سی ایں۔ اس مقصد دے حصول وسے ہزارے نال تعلق رکھڑیں ولے حیدر زمان حیدر دے نال عبدالغفور ملک مرحوم دے کہار گئے ۔عبدالغفور ملک اُس وخت زندہ ائے تے ستر سال اُناں دی عمر ائی، حیدر زمان حیدر صیب نے میرا اُناں نال تعارف کروایا جس تے اُناں نے بڑے پیار نال کہیا کہ جی ہاں میں اناں نوں جانڑناواں کہ اے ہندکو وسے بڑا کم پے کردین ۔ حیدر زمان حیدر صیب نے اُناں نوں کہیا کہ اناں دی بڑی خاہش اے کہ قرآن پاک دا منظوم ترجمہ جو کہ توانے کیتا ہویا وے اوہ اس نوں چھاپڑاں چاہندین جس تے اُناں نے بڑی خوشی دا اظہار کیتا تے آپڑے بیٹیسی قرآن مجید دا مسودہ منگوا کے میرے حوالے کردتا۔ منے اُناں نوں کہیا کہ اے تا توا ڈی پچیس تیس سال دی محنت اے تے تسی میرے نال کوئی تحریر کرلوو یا توا ڈا کوئی مطالبہ یا پیسے دی ادائیگی کرنا ہووے تے اوہ اُسی کردے سیاں لیکن اُناں نے فوراً منوں کہیا کہ نئیں نئیں میری کوئی ضرورت کوئی مطالبہ نینگا۔ اُناں نے میرے چہرے ول ویکھا تے منوں کہیا کہ منوں توا ڈے تے یقین اے کہ میں زندہ رہواں یا نہ رہواں توانے اے ترجمہ میرے نام نال ای چھاپڑاں وے۔ جس سی بعد اک سال دے اندر اندر اوہ وفات پا گئے، گندھارا ہندکو بورڈ کول اُس وخت بی کوئی سرکاری فنڈز نی ائے تے آپڑی مدد آپ دے تحت اج سی پندرہ سال پہلے ست لکھ روپے دی لاگت نال اس ترجمے نوں چھاپا۔ ساڈے وسے اے بڑے فخر دی گل اے کہ سانے ہزارے دے دو نامور سپوتاں دے کم نوں شائع کیتا، سانے ہندکو دا اقبال بلند کیتا، سانے آپڑی ماں بولی دے نال ساڈا اک حوالہ وے اُس اعتبار نوں معتبر کیتا۔ اُسی اللہ دا شکر ادا کرنے آں کہ جتھے گندھارا ہندکو بورڈ پشاور نے پشاور دے لکھاریاں دے کم نوں اگے ودھایا وے اُسی طراں ہزارے نال تعلق رکھڑیں ولے لوکاں دے کم نوں بی سانے اگے ودھایا وے۔ اُسی بوت خوش آں کہ ہندکو زبان دے بولڑیں ولے لہجے ساڈے آپڑے لہجے وُن تے اے ترقی پے کردین۔

مترجم: بلال احمد

سُخن سمندر

محمد ضیاء الدین

mziapishori@gmail.com

''لکھتاں'' ہندکو ادب دا رفتار پیا

چھ ماہی ہندکو مجلہ ''لکھتاں'' دا سجرا شمارہ چھپ کے اساں دیاں ہتھاں بچ پہنچ چکیا اے، اس بچ اوہ سب کجھ شامل اے، جیہڑا ہک معیاری ادبی رسالے بچ ہونڑاں چاہیدے۔ کھٹ توں ہٹ ہزارہ بچ ہندکو بولڑاں آلے ساریاں پرانڑیاں تے نویاں لکھاریاں دیاں تخلیقاں اس بچ موجود نیں۔ ایہہ دیخ کے بہوں بچھا لگیا کہ اوہ لوک وی اس بچ نظر آندے نیں بظاہر جیہڑے اساں کولوں بچھڑ کے دنیا توں پردہ پوش ہو چکے نیں، سوشل میڈیا دی یلغار توں پہلے ادبی رسالیاں دی بڑی قدر ومنزلت ہوندی اہی۔ سارے بڈے بڈے ادیباں دیاں تخلیقاں پہلے رسالیاں بچ چھپنڑ تے مختلف حلقیاں بچ سنجیدگی نال پڑھیاں جلنڑ اسی بنیاد تا فرانہاں لکھاریاں دیاں کتاباں کئی پبلشر چھاپدے مختلف ادبی تے نظریاتی مسلیاں تا انتہائی احتیاط تے باہمی احترام نال مباحث چھیڑے جلدے اسی نوے دی دہائی بچ روایت تے جدیدیت یا انشائیہ تا ہونڑاں آلے مباحث تاریخ دا حصہ بنڑ چکے نیں۔ نقوش دے ''ادبی معرکے نمبر'' تے خاصے دی چیز ایہے نویں لکھڑاں آلیاں دی تربیت ہوندی تے انہاں آں ترغیب ملدی مختلف شخصیات تے موضوعاں تا نکلڑاں آلے خاص نمبر حوالیاں دے طور تا محفوظ کیتے جلدے۔ ہونڑ وی پرانڑیاں لائبریریاں بچ انہاں رسالیاں دیاں پوریاں پوریاں فائلاں باقاعدہ اہتمام نال محفوظ کر کے رخیاں ہویاں ملدیاں نیں احمد ندیم قاسمی، محمد طفیل، وزیر آغا تے شاہد احمد دہلوی جیہے بلند مرتبہ اکابرین دی سرپرستی بچ فنون، نقوش، اوراق تے ساقی جیہے مختلف مجلیاں دی ادارت اہی۔ اگر چہ ایہہ مجلّے زیادہ تر لوک خرید کے پڑھدے فر وی بہوں سارے مالی طورتا خسارے بچ مبتلا رہندے، انہاں آں باقاعدگی نال چلانڑاں جوگے انہاں دے مالکان اپڑیں اثاثے تے جائیداداں تک قربان کر چھڑیاں ایہاں ایہہ مدیر ٹھونڈ ٹھونڈ کے مختلف علاقیاں چوں بچھے تے اصلی لکھاریاں دیاں تخلیقاں حاصل کر کے اپڑیں رسالیاں بچ چھاپدے۔ ایہہ رسائل نہ صرف ادب دی ترویج آسطے اپڑاں بھرپور کردار ادا کردے اہیے بلکہ اپڑیں ویلے دے رجحان ساز ہونڑاں نال نال مختلف دبستاناں دی نمائندگی وی کردے اہیے ''فنون'' کدے دبستانِ لاہور دا سرخیل ایہاتے دبستانِ سرگودھا دی امامت ''اوراق'' کول اہی فر وقت پلٹا کھہدا نویاں نویاں دریافتاں تے ملڑاں آلے وسائل دیخدے ہویاں طرزِ زندگی، سوچ تے ترجیحات آں وی بدل چھڑیا۔ علمی تے ادبی کتاباں دی جائی ہونڑ شوکیساں بچ دوئیاں چیزاں جامل کھہدی، دوئی طرف ٹیکنالوجی دی بدولت ہر شخص دا دوئیاں تک ابلاغ دا دیرہ لامحدود وسیع ہو گیا اے۔ جس دی وجہ نال ادبی تے علمی رسالیاں دا وجود قیم رکھڑیں آسطے مالکاں آں پہلے توں زیادہ ایثار کرڑاں پے گیا اے لیکن اس دا قطعاً ایہہ مطلب نینھ کہ انہاں رسالیاں دی اہمیت کھٹ ہو گئی اے اصل مسئلہ قحط الرجال دا اے، لفظ دی حرمت اپڑیں جائی برقرار اے تھوڑا گرد ا بہہ جلے ویلے فر اپڑیں اصلی پاسے پلٹا کھانڑاں اے ایہہ ستارے پہلے توں زیادہ جگمگا سن میں سلام پیش کرداں انہاں ہستیاں آں جہاں ایہے مخدوش حالات بچ وی بیاض، ادبِ لطیف، سائبان تے تخلیق جیہے بلند قامت رسالیاں دے قدم مضبوطی نال جما کے رخے ہوئے نیں لیکن اس نال نال رسائل مالکان آں موجود حقیقت تسلیم کردیاں ہویاں مستقبل بینی کولوں کم کہن کے اگے آسطے کسی پائیدار سمت دا تعین وی کرڑاں ہوسی نویں نسل آں اپڑیں نال جوڑڑاں آسطے جیہڑی کہ اس ویلے تیز رفتار ڈیجیٹل مواصلات دی چھولی بچ اے، ضروری اے کہ ادبی رسالے وی اس بدلتے منظر نامے نال ہم آہنگ ہو کے اپڑیں موجودگی آں برقرار رخن۔ نوجوان نسل آں ادب دے پاسے راغب کرڑاں جوگے پرنٹ تے ڈیجیٹل، دوآں سطحاں تا نویں حکمت عملی اپناڑاں ہوسی۔ رسالیاں دے ڈیجیٹل ایڈیشن، موبائل ایپلیکیشنز، آڈیو تے ویژوئل مواد دی شمولیت تے سوشل میڈیا تا ادبی مباحث دی باقاعدہ ترسیل اوہ ذرائع نیں جہاں دے ذریعے اج دے قاری آں واپس متوجہ کیتا جل ہکدے۔ نویں نسل دے لکھاریاں آں صرف چھاپڑاں تا اکتفا نہ کیتا جلے، بلکہ انہاں دی ادبی تربیت، رہنمائی تے مکالماتی ماحول آں وی فروغ دتا جلے۔ ادب، جسلے تک زندہ مکالمے دا حصہ رہسی، زندہ رہسی، خواہ اوہ کسی وی میڈیم بچ ہووے۔ اس منظرنامے بچ ہندکو زبان بچ ''لکھتاں'' جیہا خالصتاً ادبی و علمی رسالے دا اس باقاعدگی نال چھپڑاں کسی انہونڑیں کولوں کھٹ نیں حالانکہ اج توں پنجاہ سال پہلے جسلے کہ اتھیے معرکیاں آسطے فضا سازگار اہی اسلے وی کوئی مردِ مجاہد جرت آزمانیھ ہویا ''لکھتاں'' چھپا ڈاکٹر عادل سعید دے جنون توں علاوہ کسی سرکاری، نیم سرکاری یا غیر سرکاری ادارے دا ہتھ نینھ اس دے سرے تا کسی نواب یا خان دا دستِ شفقت وی نینھ ڈاکٹر عادل سعید صرف اپڑیں ذاتی وسائل تا اکتفا کیتا ہویے چونکہ ڈاکٹر عادل سعید ہک زبردست تخلیق کار ہونڑاں توں علاوہ ہک ریسرچ سکالر وی اے اس آسطے اوہ ہر طرحاں دے لکھاری نال جڑیا ہویا اے۔ دوئے پاسے موجودہ حالات بچ ہزارہ بچ ہندکو ادب دی فضا خوش قسمتی نال بہوں سازگار اے۔ انجو لگدے اساں ہندکو ادب دے ہک سنہرے دور بچ ساہ کہندے آں نہ صرف ہر صنف بچ ادیب اپڑیاں کتاباں چھاپ رہے نیں بلکہ ہندکو زبان و ادب دے فروغ آسطے باقاعدہ سالانہ کانفرنساں دا اہتمام وی ہونڑ کیتا جلدے کدے میں ایہہ آخاں کہ اس فضا آں تیار کرڑاں بچ گندھارا ہندکو اکیڈمی دا وی بہوں بڈا ہتھ اے تے غلط نہ ہوسی جس نہ صرف سینکڑاں ہندکو ادبی کتاباں دی اشاعت دا اہتمام کیتا اس دے نال نال نہ صرف کئی کانفرنساں کیتیاں بلکہ ''ہندکووان''، ''سرگی دا تارا'' تے ''کوتل رنگ'' جیہے رسالیاں آں باقاعدگی نال چھاپیا تے ایہہ ادارہ اج وی اگرچہ انہاں کول فنڈز دی کمی اے اپڑیں پوری استقامت نال ہندکو زبان وادب دے فروغ آسطے کمربستہ اے اس موقع تا کدے میں گندھارا ہندکو اکیڈمی دے ماتحت چھپڑاں آلی محترم ضیاالدین دی مرتب کردہ ہندکو لغت جیہڑی دو ہزار صفحیاں توں وی زیادہ تا مشتمل اے دا ناں کہنداں تے بہوں مناسب اے ایھے حالات بچ کہ جسلے ''لکھتاں'' ہندکو دے ہر اہم لکھاری نال جڑے دے اس آں کدے ہندکو ادب دا رفتار پیا آخاں تے مبالغہ نہ ہوسی۔

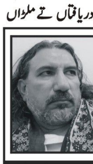

اشعر نشر

سعید اشعر

hindkowanweekly@gmail.com

پشور اُچ سینما دا عروج وزوال

دُنیا دے دوئے پُرانڑیں تے تاریخی شہراں دی طراں پشور شہر نے بی زمانے دے کئی رنگ ویکھین ، چار ہزار سال پہلے دریائے باڑہ پشور دے شہر نوں دو حصیاں اچ ونڈ کے عین درمیان اُچ وگدا ایا۔ سمرقند، بخارا، کاشغر تے کابل چو آنڑیں ولے تجارتی قافلے دریا دے کنارے جھونپڑیاں لگالیندے ائے۔ کاروان سرائے اچ کہانڑیاں سُنڑاڑیں ولے قصے سُنڑاندے ائے، اس وجہ نال دریائے باڑہ دے کنارے آباد کاروان سرائے نوں قصہ خوانی دا نام دتا گیا، وخت بدلا تے قصہ خوانی بزار بنڑ گیا۔ اس سی بعد فصیل شہر دی بنیاد رکھی گئی، اس دے سولہ دروازے بنڑائے گئے، فصیل دے اندر دا علاقہ شمال تے جنوب سی آنڑیں ولے دُشمناں سی محفوظ قرار دتا گیا ایا۔ دہلی تے بخارا دی طراں شام ہوندیاں ای دیو ہیکل دروازے بند کیتے جاندے ائے۔ تے سویلے اوہ دروازے دوبارہ کھول دتے جاندے ائے تے چہل پہل شروع ہو جاندی ائی۔ فصیل شہر سی بار علی مردان دا محل تے باغ ایا یا بالا حصار نام دا قلعہ، اتھو تک کہ اُنیسویں صدی اچ انگریزاں دا دور آیا۔ 1840 سی 1860 تکل فرنگیاں دی آمدورفت جاری رئی، اتھو تک کہ کمپنی بہادر نے پہلے پشور اُچ تجارتی منڈی قائم کیتی، فیر کمپنی دی جگہ تاج برطانیہ نے لے لتی تے تاج برطانیہ دے نال مغربی تہذیب نے پشور اُچ ڈیرے لگا دتے۔ سینما دی ثقافت ممبئی سی کراچی تے لاہور دے بعد پشور پہنچی، سینما اچ پہلے خاموش فلماں وکھائی جاندی ائیاں تے بعد اُچ بولنے تے گانڑیں ولی کالیاں چٹیاں فلماں دا دور آیا جناں نوں ٹاکیز کہیا جاندا ایا۔ اس دے بعد رنگین فلماں دا زمانہ آیا، اس طراں پشور اُچ مغربی تہذیب آپڑے پورے آب وتاب دے نال جلوہ گر ہوئی۔ قیام پاکستان دے وخت پشور اُچ سینما کہار موجود ائے، ممبئی سی آنڑیں ولی فلماں وکھائی جاندی ائیاں، جدو پاکستان قائم ہویا تے لاہور نے ممبئی دی جگہ لے لتی۔ تاہم ممبئی دی فلماں بی آندی رہیاں، 1950ء اچ فصیل شہر تے کابلی گیٹ سی بار دو سینما کہار ائے اک دا نام تصویر محل ایا تے دوسرے دا نام ناولٹی سینما ایا۔ اس وجہ تے کابلی دروازے سی ڈبگری تے نمکمنڈی جانڑیں ولے رستے نوں سینما روڈ کہیا جاندا ایا۔ ہونڑ اے روڈ خیبر بزار دے پچھوسی لنگ دا وے اس دا نام بی نی بدلا، آسامئی گیٹ دے بار قلعہ بالا حصار دے سامنڑیں ناز سینما کہار ایا، نذر باغ دے علاقے اچ فردوس دے نام نال سینما کہار بنڑاں۔ پجگی روڈ دے بنڑنے ولے صابرینہ سینما نوں 1968ء اچ جدید سینما ہال سمجھا جاندا ایا۔ 1970ء دے عشرے اچ امان سینما بنڑ گیا تے ایئر کنڈیشنڈ ہونڑیں دی وجہ نال اس دی شہرت نے ساریاں نوں مات دے دتی۔ شہر دی توسیع دے بعد گلبہار اُچ عشرت سینما بنڑ گیا، صدر اُچ دو سینما ہال فلک سیر تے کیپٹل بنڑ گئے ائے۔ 1980ء دے عشرے اچ پی اے ایف سینما ہال بنڑ گیا، بعد اُچ پجگی روڈ ولے سینما نوں شمع سینما دا نام دے دتا گیا۔ ہونڑ تا کئی سینما ہال بند ہو گئے وُن، بعضیاں نوں سٹ کے اُناں دی جگہ تے رہائشی تے کاروباری پلازے بنڑاں لتے گئے وُن تے جناں نوں نی سٹا گیا اوہ کھنڈرات اُچ بدل گئین۔ موجودہ سینما اچ ہونڑ پشتو زبان دی فلماں ای نمائش وسے پیش کیتی جاندیاں۔ تاہم ہونڑ اوہ رش نی ہوندا جیہڑا کدی ماضی اچ ہوندا ایا۔ اس دی وجہ اے وے کہ ہونڑ بالی وڈ تے ہالی وڈ دی فلماں دیکھڑیں ولے شائقین دا شوق سمارٹ فون تکل محدود ہو گیا وے جو کہ ہر کسی دی جیب اُچ پیا ہویا وے۔ سینما ہالاں دے بند ہونڑیں دے بعد سینما ہالاں اچ ہر نویں فلم نال جُڑے ہوئے اشتہاراں دا کلچر بی ختم ہو گیا وے، شہر دے نامور آرٹسٹاں سی اشتہارات تیار کرائے جاندے ائے جناں اچ نوی فلم دے منظراں دی پوری عکاسی ہوندی ائی۔ اے اشتہارات سینما کہار دی دیوالاں تے بی لگائے جاندے ائے۔ اخباراں اچ بی آندے ائے، دیہاتی قصہ مشہور اے اوہ ان پڑھ ایا اس نے سینما کہار دے اشتہار اُچ ''آج شب کو'' ویکھا تے آپڑے ساتھی نوں کہیا کہ یار آج اُسی اے فلم ویکھ سی آں، ''آج شب کو'' ضرور اچھی فلم ہوسی، وخت نے پلٹا کھادا تے سب کُش ملیامیٹ ہو گیا۔

(بشکریہ ''روزنامہ آج'') مترجم: بلال احمد

داد بیداد

ڈاکٹر عنایت اللہ فیضی

drfaizibalim@gmail.com

وخت کدی نی پُھل دا (۲)

پاکستان تے ایران سی نعرے لگائے کے اُسی مصطفوی مصطفوی اُن، جیہڑے اسلام دا جھنڈا ہتھاں اچ لے وُن، جیہڑے اللہ تے اللہ دے رسول دا نام لیوڑیں ولا ہووے جس دے دل اُچ قرآن مجید فرقان حمید محفوظ ہووے۔ وخت نے ثابت کردتا وے کہ

باطل سے دبنے والے اے آسماں نہیں ہم
سو بار کر چکا ہے تو امتحاں ہمارا

اُسی قلم کار آں جو کُش سوچ نے آں جو کُش ساڈے ذہن اُچ آندا وے تے اُس نوں قلم دی طاقت نال ورخے تے لیانڑاں اُسی آپڑا فرض سمجھنے آں۔ اُسی دل دی گہرائیاں نال پاکستان دے سپہ سالار حافظ عاصم منیر نوں بے پناہ عسکری صلاحیت رکھڑیں تے پاک بھارت جنگ اُچ کامیاب ہونڑیں تے جدکہ جمہوری اسلامی ایران دے سپریم کمانڈر آیت اللہ خامنائی دی جرأت و استقلال، جذبہ جہاد وشہادت تے اعلیٰ بصیرت تے دونوں قائدین نوں دل دی گہرائیاں نال مبارکباد پیش کرنے آں۔ چونکہ راقم الحروف (وسیم شاہد) خیبر پختونخوا دے ممتاز کالم نگاراں دی تنظیم اباسین کالم رائٹرز ایسوسی ایشن دے فنانس سیکرٹری دی حیثیت نال آپڑی خدمات انجام دیندے پئین۔ کُش دن پہلے ایکوا دے پنج رُکنی وفد دی قیادت تنظیم دے صدر جناب ضیاء الحق سرحدی کر دے پئین تے وفد اُچ راقم الحروف سمیت ایکوا دے جنرل سیکرٹری عابد اختر، صاحبزادہ طلحہ سعید ایڈوکیٹ تے اورنگزیب غزنوی شامل ائے نے پشور اُچ ایران دے قونصل جنرل عزت مآب علی بنفشہ خواہ نال خاص طور تے ملاقات کیتی۔ اس موقے تے ایرانی قونصل خانہ دے ترجمان فضل عظیم عظیم بی موجود ائے۔ وفد نے ایران اسرائیل جنگ اچ جمہوری اسلامی ایران دی شاندار فتح تے ایرانی قوم تے اناں دے عظیم قائد آیت اللہ خامنہ نوں مبارکباد دتی، وفد دے قائد ضیاء الحق سرحدی نے آپڑے خیالات دا اظہار کردے ہوئے کہیا کہ وخت دی باطل قوتاں اے نہ مجھن کہ مسلم اُمہ کمزور اُن، اُسی اِٹ دا جواب پتھر نال دینڑیں جرأت رکھنے آں، حالیہ پاک بھارت تے ایران اسرائیل جنگ اُچ اسلام دے دُشمناں نوں منہ دی کھانڑی پئی۔ اناں صیہونی طاقتاں دی ہار اناں دا مقدر بنڑ گئی اے، ایران تے پاکستان دونوں برادر اسلامی ملک اُن جناں دی عوام دے دل اک سان تہوک دین، ایرانی قونصل جنرل عزت مآب علی بنفشہ خواہ نے ایکوا دے وفد دی آمد تے خوشی دا اظہار کیتا تے کہیا کہ ایران تے پاکستان تہذیب وتمدن، اسلامی معاشرت وثقافت تے روایات دے لحاظ نال اک دوئے دے نال جُڑے ہوئین، ساڈا مقصد دین مبین اسلام دی سربلندی تے باطل قوتاں نوں سبق دینڑاں وے کہ باطل مٹنے وسے وے جدکہ اسلام تا قیامت تکل سربلند وسرفراز رہ سی۔ ایرانی قونصل جنرل نے ایکوا دے وفد دی نیک خاہشات ایرانی قیادت تکل پہنچاندے ہوئے اُمید ظاہر کیتی کہ پاکستان دے قلمکار اسی جذبہ تے خلوص دے نال ایران دی حوصلہ افزئی کردے رہ سُن۔ قارئین کرام! فتح ونصرت دی اے کہڑیاں اے وخت جس نے ملت اسلامیہ دی شاندار تے تابناک تاریخ رقم کردی پئی اے اے وخت مسلم اُمہ نوں یادرہ سی تے اس تے آنڑیں ولی نسلاں فخر کرسُن کیوں کہ اے طے وے کہ اچھا وخت تے فتح ونصرت دی کہڑیاں ہمیشہ یادرہندیاں وُن۔

(بشکریہ روزنامہ ''جہان'' اسلام آباد راولپنڈی)
(مترجم: بلال احمد)

چنگاریاں

وسیم شاہد

hindkowanweekly@gmail.com

پاکستان کشمیریاں دی حمایت جاری رکھسی، صدر، وزیراعظم

پاکستان کشمیری عوام دی بہادری، عزم تے قربانیاں نُوں خراج تحسین پیش کردا وے، جو دہائیاں سی بھارتی تسلط دے خلاف ڈٹ کے کھلوتے ہوئین

بھارت نے غیر قانونی زیرتسلط مقبوضہ جموں وکشمیر نُوں اک عسکری قید خانہ بنڑا دتا وے، آصف علی زرداری، شہباز شریف

اسلام آباد (ویب ڈیسک) صدر مملکت آصف علی زرداری تے وزیراعظم شہباز شریف نے یوم شہدائے کشمیر دے موقع تے کشمیری شہداء نُوں خراج تحسین پیش کردے ہوئے آزادی دی جدوجہد وسے ڈٹ جانڑے والیاں دے نال یکجہتی دا اظہار کیتا وے۔ صدر مملکت نے کہیا کہ پاکستان کشمیری عوام دی بہادری، عزم تے قربانیاں نُوں خراج تحسین پیش کردا وے، جو دہائیاں سی بھارتی تسلط دے خلاف ڈٹ کے کھلوتے ہوئین تے اپڑی آزادی وسے جدوجہد جاری رکھے ہوئین، بھارت نے غیر قانونی زیرتسلط مقبوضہ جموں وکشمیر نُوں اک عسکری قید خانہ بنڑا دتا وے جتھے ماورائے عدالت قتل، جبری گمشدگیاں، سیاسی قید، آبادی دا تناسب تبدیل کرنے دی کوششاں تے مسلماناں دی شناخت مٹانڑیں دی منظم سازشاں جاری ڈن۔ آصف علی زرداری نے عالمی برادری، انسانی حقوق دی تنظیماں سی اپیل کیتی کہ اوہ مقبوضہ کشمیر اچ جاری بھارتی ریاستی دہشتگردی تے انسانی حقوق دی سنگین خلاف ورزیاں دا فوری نوٹس لوؤن۔ پاکستان کشمیریاں دی حمایت جاری رکھسی۔

لاہور، وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا علی امین گنڈا پور پی ٹی آئی رہنماواں دے ہمراہ پریس کانفرنس پئے کر دین

پنجاب اسمبلی دے ارکان نُوں معطل کرنا لاقانونیت اے، علی امین

ساڈے ارکان فعال نہ کیتے گئے تا اناں دے سارے ارکان فارغ کر دیسیئاں، وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا دا پریس کانفرنس سی خطاب

لاہور (مانیٹرنگ ڈیسک) وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا علی امین گنڈاپور نے حکومت نُوں بانی پی ٹی آئی عمران خان دی رہائی وسے 90 دن دا الٹی میٹم دیندے ہوئے کہیا کہ منزل حاصل کرسیئاں یا سیاست چھوڑ دیسیاں۔ تقریب سی خطاب کردے ہوئے وزیراعلیٰ نے کہیا کہ ساڈے ارکان فعال نہ کیتے تا اسی اناں دے بی سارے فارغ کر دیسیاں۔ اناں دے جو اپوزیشن اچ چیئرمین بنڑے ہوئے ڈن اُتھے سب نُوں فارغ کر دیساں، پنجاب اسمبلی دے ارکان نُوں معطل کرنا لاقانونیت اے۔ اُناں نے کہا کہ ساڈے مینڈیٹ تے پہلی واری ڈاکہ نی مارا گیا، 2013 اچ مینڈیٹ چوری کیتا گیا وت 2018 اچ اکثریت کہٹ کرنے وسے سسٹم بٹھایا گیا، بانی دا عزم اے سیاست ناں بلکہ ملک نُوں ٹھیک کرنا وے۔ اُناں نے کہیا کہ بانی پی ٹی آئی کہندے ڈن آ، میں مذاکرات وسے تیار آں، عمران کہندین ثابت کردو منے کوئی سازش کیتی اے۔ جو سزا دیسو منوں قبول ہوسی، اُناں نے کہیا کہ خیبر پختونخوا حکومت دا پنجاب نال موازنہ کرسوتا اے زیادتی ہوسی۔ لاہور جلسہ کرنا ساڈا آئینی حق اے۔

اسلام آباد، وزیراعظم محمد شہباز شریف وزارتاں دی کارکردگی نُوں بہتر برانڑیں وسے اصلاحاتی عمل دے متعلق اجلاس دی صدارت پئے کر دین

شوگر ملز نال معاملات طے، چینی دی قیمت 165 روپے کلو مقرر

حکومت دے شوگر ملز مالکان نال مذاکرات کامیاب، صوبائی حکومتاں نُوں فیصلے تے عملدرآمد دی ہدایت

اسلام آباد (ویب ڈیسک) حکومت تے شوگر انڈسٹری دے درمیان معاملات طے پا گئے، چینی دی ایکس مل قیمت 165 روپے فی کلوگرام مقرر کر دتی گئی، وزارت غذائی تحفظ دے اس حوالے نال جاری بیان اچ کہیا گیا وے کہ شوگر ملاں دے نال گہل کتھ دے نتیجے اچ ہونڑ چینی دی ایکس مل قیمت 165 روپے فی کلوگرام مقرر کر دتی گئی اے۔ وزارت غذائی تحفظ نے مزید کہیا وے کہ تمام صوبائی حکومتاں اس فیصلے دی روشنی اچ عوام نُوں سستی چینی دی دستیابی یقینی بنڑا سیئاں۔ واضح رہوے کہ ملک پہر اچ چینی دوسو روپے فی کلوگرام تک وِک دی پئی اے جس دی وجہ شوگر مافیا دا گٹھ جوڑ اے جو ذخیرہ اندوزی تے دیگر حربیاں نال چینی دی قیمت وِدھاندا پیا وے، کریک ڈاؤن نال چینی دی قیمتاں اچ واضح کمی آ سی۔

گورنر خیبر پختونخوا دا مولانا حسین مدنی نال اظہار تعزیت

پشور (ہندکووان نیوز) گورنر خیبر پختونخوا فیصل کریم کنڈی گلبہار پشاور اچ واقع مدنی ہاؤس آئے، جتھے اُناں نے جمعیت علمائے اسلام پاکستان دی مرکزی جنرل کونسل دے ممبر، سابق اُمیدوار این اے 32 پشاور و سربراہ متحدہ امن کمیٹی پشاور مولانا حسین احمد مدنی ایڈووکیٹ نال اُناں دی والدہ ماجدہ دی وفات تے تعزیت دا اظہار کیتا۔ تے مرحومہ دے درجات بلندی دی دعا کیتی۔

ملک طارق اعوان نال مدینہ کالونی دے وفد دی ملاقات

مسائل سی آگاہ کیتا، فنڈز دستیابی دے نال ہی اقدامات چک سیئاں، ایم پی اے

پشور (ویب ڈیسک) مسلم لیگ (ن) پی کے 82 دے ایم پی اے ملک طارق اعوان نال این سی 46 مدینہ کالونی دے وفد نے طارق اعوان قلعہ اچ ملاقات کیتی تے اناں نُوں علاقے اچ بجلی دی بوسیدہ تے لٹکدی ہوئی تاراں جئے سنگین مسلئے سی آگاہ کیتا جدکہ علاقہ اچ صفائی ستھرائی نہ ہونڑیں تے بی علاقہ ایم پی اے نُوں ڈبلیو ایس ایس پی دی ناقص کارکردگی دے بارے اچ بتایا۔ افسر علی خان، شاکر خان تے اکبر علی خان نے وفد دی قیادت کیتی۔ اس موقع تے خان شاہ، حاجی لیاقت علی، حزب اللہ، ظفر اقبال، سابق ناظم وسیم نواز، ملک عزیز تے پی کے 82 وسے واپڈا دے فوکل پرسن عبدالمنان باجوڑی بی موجود ائے۔ ملک طارق اعوان نے وفد دے تمام مسائل غور نال سُنڑے تے مذکورہ علاقے اچ روزانہ دی بنیاد تے صفائی ستھرائی کرنے وسے ڈبلیو ایس ایس پی دے متعلقہ حکام نُوں ہدایت دتی۔

14 اگست بچے آں دے نال منانڑاں چاہنی آں، ثمر ہارون بلور

پشور (ویب ڈیسک) مسلم لیگ (ن) دی رہنما ثمر ہارون بلور نے کہیا وے کہ اے این پی اچ گزرے وخت نُوں اچھے الفاظ اچ یاد کرنا چاہنی آں، مگر میں 14 اگست نُوں اپڑے بچے آں دے نال منانڑاں چاہنی آں، میں پاک افغان میچ اچ کھل کے پاکستان نُوں سپورٹ کرنا چاہنی آں تے اے میری سیاسی سوچ اے۔ صوبے دے لوکاں دے مسائل نُوں اُجاگر کرساں۔

نواز شریف حکومت سازش نال ختم کیتی گئی، سردار ایاز صادق

پی ٹی آئی حکومت نے ملکی معیشت نُوں بڑا نقصان پہنچایا وے، سپیکر قومی اسمبلی

اسلام آباد (ویب ڈیسک) اسپیکر قومی اسمبلی ایاز صادق نے کہیا وے کہ نواز شریف دی حکومت سازش نال ختم کر کے ترقی دا پہیہ روکا گیا، چند عناصر نے ساڈی قیادت دی بیماری دا مذاق اڈایا آیا۔ جاری کیتے گئے بیان اچ اُناں نے کہیا کہ نویں الیکشن دے بعد پاکستان تے پنجاب دی تقدیر بدل دی پئی اے، نواز شریف دی حکومت سازش دے تحت ختم کیتی گئی، ساڈے سیاسی مخالفین اچ مکافات عمل دا شکار اُن۔ اسپیکر ایاز صادق نے کہیا کہ پی ٹی آئی نے آئی ایم ایف نال کیتے گئے معاہدے سی روگردانی کیتی، پی ٹی آئی حکومت نے ملکی معیشت نُوں بڑا نقصان پہنچایا۔ اُناں نے کہیا کہ ساڈی قیادت نے ملک نُوں دیوالیہ ہونڑیں سی بچایا، وزیراعظم شہباز شریف دی قیادت اچ ملکی ترقی دا سفر دوبارہ شروع کیتا۔

کشمیر وسے خون دا آخری قطرہ بی دیسیئاں، مشعال ملک

اسلام آباد (ویب ڈیسک) حریت رہنما یاسین ملک دی تریمت مشعال ملک نے کہیا وے کہ اسی کشمیر وسے خون دا آخری قطرہ بی دے سیئاں۔ یوم شہدائے کشمیر تے اپڑے پیغام اچ اُناں نے کہیا کہ 13 جولائی 1931ء نُوں اذان مکمل کرنے وسے 22 کشمیریاں نے جان دے دتی، کشمیریاں نے موت نُوں اکھیاں اچ اکھیاں پا کے دیکھا، مگر سر نیواں نی کیتا، اے قربانیاں چیخ بنڑ کے ابھریاں جناں نے آسمان و زمین نُوں ہلا دتا وے۔

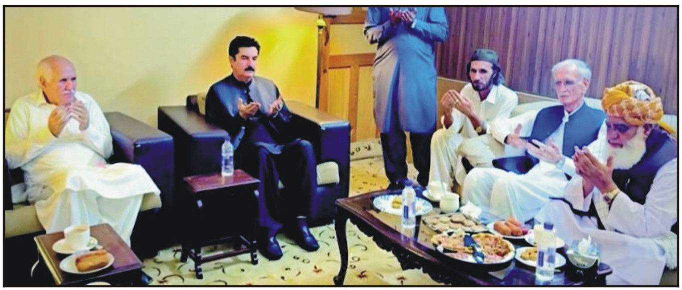

پشاور، گورنر خیبر پختونخوا فیصل کریم کنڈی تے سربراہ جے یو آئی مولانا فضل الرحمٰن، پرویز خٹک دی پہینڑ دے انتقال تے فاتحہ خوانی پئے کر دین

مسئلہ کشمیر عوامی اُمنگاں دے مطابق حل کیتا جاوے، بلاول بھٹو

سری نگر سنٹرل جیل دے سامڑے 22 کشمیریاں نے اک عظیم مقصد دی خاطر اپڑی جاناں دا نذرانہ پیش کیتا، چیئرمین پاکستان پیپلز پارٹی

اسلام آباد (ویب ڈیسک) پاکستان پیپلز پارٹی دے چیئرمین بلاول بھٹو زرداری نے ڈوگرہ راج دے ہتھوں شہید ہونڑیں والے 22 کشمیری شہداء نُوں خراج عقیدت پیش کردے ہوئے کہیا وے کہ اسی واضح کرنے آں کہ خطے اچ پائیدار امن اُس وخت ہی ممکن اے جدو مسئلہ کشمیر کشمیری عوام دی اُمنگاں دے مطابق حل کیتا جاوے۔ اپڑے اک بیان اچ بلاول بھٹو زرداری نے کہیا کہ 22 شہداء دے خون نے ظلم و جبر دے خلاف مزاحمت دی اک لازوال داستان رقم کیتی۔ اُناں نے کہیا کہ سری نگر سنٹرل جیل دے سامڑے 22 کشمیریاں نے اک عظیم مقصد دی خاطر اپڑی جاناں دا نذرانہ پیش کیتا، کشمیریاں نے اک عظیم کشمیری محض اپڑے حق اظہار ناں بلکہ پوری قوم دی عزت و حرمت وسے جام شہادت نوش کیتا۔ اُناں نے کہیا کہ شہداء دا خون سانُوں یاد دیواندا وے کہ آزادی دی روح نُوں بندوخاں دے زور تے کدی بی نی دبایا جاسکدا۔ اُناں نے کہیا کہ پاکستان پیپلز پارٹی قائد عوام شہید بھٹو تے شہید محترمہ بے نظیر بھٹو دے وژن دے مطابق کشمیریاں دی جدوجہد آزادی اچ ہمیشہ اناں دے مونڈے نال مونڈا ملا کے کھلوتی اے۔ اسی کشمیری شہداء دے مقصد نال تجدید عہد کرنے آں۔

ڈی آئی جی ٹریننگ خیبر پختونخوا عبدالغفور آفریدی، ڈی پی او مانسہرہ شفیع اللہ گنڈاپور، ایس پی سٹی ریشم جہانگیر پولیس ٹریننگ سکول مانسہرہ بچ پاسنگ آؤٹ پریڈ دا معائنہ پئے کر دین

ڈی آئی جی ہزارہ ناصر محمود ستی دا ضلع مانسہرہ بچ جاری ترقیاتی منصوبیاں دا جائزہ

مانسہرہ (نمائندہ ہندکووان) ڈی آئی جی ہزارہ ناصر محمود ستی دا ضلع مانسہرہ بچ جاری ترقیاتی منصوبیاں دا دورہ، سیکورٹی انتظامات دا تفصیلی جائزہ کیدا گیا۔ ایہہ دورہ سکی کناری ہائیڈرو پاور پراجیکٹ تے بالاکوٹ ہائیڈرو پاور پراجیکٹ سائٹس دا آسا دورے دے دوران پاک فوج تے، ایس ایس یو SSU دے افسران، چائینز عہدیداران تے پراجیکٹ انتظامیہ نال تفصیلی میٹنگ بھی کیتی گئی۔ کم کرنا والے چینی عملے سنڑ مانسہرہ پولیس دی طرفوں سیکورٹی دے انتظامات دی تعریف کیتی۔

سردار عتیق نال ایم ایل اے ہاسٹل مظفرآباد بچ پارٹی رہنماواں دی ملاقات

یوم الحاق پاکستان 19 جولائی نوں شایان شان طریقے نال منانڑے دے حوالے نال گہل کتھ کیتی گئی

مظفرآباد (ہارون آزاد) آل جموں وکشمیر مسلم کانفرنس دے صدر و سابق وزیراعظم آزاد کشمیر سردار عتیق احمد خان نال ایم ایل اے ہاسٹل مظفرآباد بچ پارٹی رہنماواں دی اہم ملاقات ہوئی۔ ایہہ ملاقات 19 جولائی یوم الحاق پاکستان دے حوالے نال مسلم کانفرنس دے مرکزی تے ضلعی قیادت دے بچکار مشاورت واسطے کیتی گئی۔ اس موقعے تے یوم الحاق پاکستان 19 جولائی نوں شایان شان طریقے نال منانا دے حوالے نال مختلف تجاویز تے عملی اقدامات تے غور کیتا گیا۔ رہنماں نے اس عزم دا اظہار کیتا کہ آل جموں وکشمیر مسلم کانفرنس مظفرآباد ڈویژن دے زیراہتمام 19 جولائی دا دیہاڑا قومی جذبے نال منایا جلسی، تاکہ تحریک الحاق پاکستان کے تاریخی پس منظر تے کشمیری عوام دے جذبات نوں اجاگر کیتا جاوے۔

سانحہ سوات: غفلت کرنڑ والے آں دے خلاف کاروائی ہوسی، بیرسٹر سیف

مخصوص نشستاں دے متعلق سپریم کورٹ دا فیصلہ پاکستان دی تاریخ دا بدنام ترین تے غیر آئینی فیصلہ وے، مشیر اطلاعات دی نیوز کانفرنس

سوات (ویب ڈیسک) مشیر اطلاعات و تعلقات عامہ خیبر پختونخوا بیرسٹر محمد علی سیف نے کہیا وے کہ مخصوص نشستاں دے متعلق سپریم کورٹ دا فیصلہ پاکستان دی تاریخ دا بدنام ترین تے غیر آئینی فیصلہ وے جس دا خمیازہ پوری قوم نُوں بھگتڑاں پے سی۔ اے فیصلہ دراصل پاکستان تحریک انصاف نُوں دیوار نال لگانڑیں دی کوشش اے، مگر اسی ہر فورم تے اس دی مخالفت کرسیئاں۔ سوات پریس کلب اچ نیوز کانفرنس سی خطاب کردے ہوئے اُناں نے کہیا کہ 26 ویں آئینی ترمیم دی آڑ اچ عوامی رائے دا قتل کیتا جاندا پیا وے۔ سانحہ سوات دے متعلق گہل کردے ہوئے بیرسٹر سیف نے کہیا کہ اس واقعے تے تیار کیتی گئی رپورٹ تے بھرپور کاروائی ہوسی تے غفلت دے مرتکب عناصر نُوں ہرگز نہ چھوڑا جاسی۔ اُناں نے واضح کیتا کہ میں پاکستان تحریک انصاف دا کارکن آں، میرے خلاف چھوٹھے مقدمات بنڑائے گئے۔

پولیس ٹریننگ سکول مانسہرہ بچ پاسنگ آؤٹ پریڈ تقریب

اس موقع تے چنگی کارکردگی دا مظاہرہ کرنا والیاں نوں انعامات سی نوازا گیا

ہزارہ (خبرنگار) پولیس ٹریننگ سکول مانسہرہ بچ 47 ویں پاسنگ آؤٹ پریڈ دی تقریب دا اہتمام کیتا گیا۔ تقریب دے خاص مزمان عبدالغفور آفریدی ڈی آئی جی ٹریننگ خیبر پختون خوا آسے۔ اس موقع تے شفیع اللہ گنڈا پور ڈی پی او مانسہرہ، ایس پی سٹی ریشم جہانگیر، ڈسٹرکٹ ایڈمنسٹریشن، پاس آؤٹ ہونڑ والیاں تے شہداء پولیس دے خاندان دے لوک بی آسے۔ ہزارہ ریجن توں تعلق رکھڑاں والے 499 کانسٹیبلز تے 24 لیڈی کانسٹیبلز سنڑ تربیت مکمل کر کے پریڈ، مارشل آرٹ تے ATS ڈیمو دا مظاہرہ کیتا، 47 ویں پاسنگ آؤٹ پریڈ دی تیاری ڈائریکٹر پولیس ٹریننگ سکول مانسہرہ نیاز گل خان سنڑ کرائی۔

حکومت آزاد جموں وکشمیر سنڑ محمد یوسف ملک نوں صدارتی ایوارڈ واسطے نامزد کر دتا

مظفرآباد (خبرنگار) آزاد کشمیر تے پاکستان واسطے انتہائی فخر دے لمحات، حکومت آزاد جموں وکشمیر سنڑ محمد یوسف ملک نوں، جہڑے کہ بین الاقوامی میراتھن بچ پاکستان دی نمائندگی کرنا والے پہلے کشمیری ہن، نوں صدارتی ایوارڈ واسطے نامزد کیتا اے۔ محمد یوسف ملک نے پورے براعظموں بچ پاکستان اور کشمیری پرچم فخر نال لہرائے۔ انہاں دا سفر کشمیری نوجواناں دی طاقت، عزم تے صلاحیت دا اک قابل ذکر ثبوت اے۔

افیشن رحمٰن سی ایس ایس امتحان پاس کرنا توں بعد اسسٹنٹ کمشنر ہوٹی مانسہرہ تعینات

مانسہرہ (نمائندہ ہندکووان) افیشن رحمٰن سی ایس ایس امتحان پاس کرنا توں بعد اسسٹنٹ کمشنر ہوٹی مانسہرہ تعینات ہوگئی۔ انہاں دا تعلق شنکیاری ضلع مانسہرہ نال اے۔

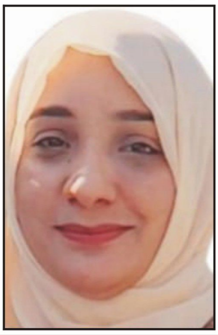

صدر مسلم کانفرنس سردار عتیق احمد نال ایم ایل اے ہاسٹل اچ چیف آرگنائزر راجہ ثاقب تے دیگر حکام ملاقات پئے کر دین

عوام دی جان و مال دی کوئی اہمیت ہی نی رئی، ڈاکٹر عباداللہ

خیبر پختونخوا اس وخت بدترین بدامنی دی لپیٹ اچ اے، وزیراعلیٰ سیاسی نمائش اچ مصروف اُن، اپوزیشن لیڈر

پشور (ویب ڈیسک) خیبر پختونخوا اسمبلی اچ اپوزیشن لیڈر ڈاکٹر عباداللہ نے کہیا وے کہ پورا صوبہ بدامنی، دہشتگردی تے عوامی بے یقینی دی حالت اچ اے جدکہ وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا اپڑے لشکر دے نال پنجاب ایم پی ایز نال اظہار یکجہتی دے نام تے لاہور اچ سیاسی شوکر دے پئین۔ اپڑے اک بیان اچ ڈاکٹر عباداللہ نے کہیا وے کہ خیبر پختونخوا دے عوام دے جان و مال دی کوئی اہمیت نی رئی تے ایجئے وخت اچ جدو صوبے دے عوام مسائل دا شکار اُن، وزیراعلیٰ دا لشکر لے کے لاہور جانڑاں عوامی احساسات دے نال مذاق اے۔ اُناں نے کہیا کہ اک سیاسی اعلان وسے سرکاری خزانے سی لکھاں روپے خرچ کیتے جاندے پئین جو کہ سراسر ناانصافی اے۔ اُناں نے سوال اُٹھایا کہ ہزاراں گڈیاں تے مشتمل قافلہ کس قانون تے انصاف دے تحت روانہ کیتا گیا؟

چترال، کوغوزی پل دی عدم تعمیر تے مکیناں دا احتجاج

چترال (ویب ڈیسک) یونین کونسل کوہ اچ واقع گراں کوغوزی دے باشندیاں نے کوغوزی دے نالے تے پل دی دوبارہ تعمیر اچ غیرمعمولی تاخیر تے حکومت دی بے حسی تے نیشنل ہائی وے اتھارٹی دی غفلت تے شدید افسوس تے برہمی دا اظہار کردے ہوئے کہیا کہ 2022 اچ پل دے سیلاب برد ہونڑیں دے بعد سی ہونڑ تک عارضی پل بی تعمیر نی کیتا گیا جس دی وجہ نال گراں نُوں شدید خطرہ وے۔

پبلشر محمد نعمان قیوم نے گندھارا ہندکو بورڈ، پاکستان، پشور دے توسط نال نظام پرنٹرز جنگی محلہ پشور سی چھاپ کے A/4 ریلوے روڈ، ابدرہ، یونیورسٹی ٹاؤن پشاور سی شائع کیتا، فون نمبر 091-7256262